

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P8_TA(2019)0441

Всеобхватна рамка на Европейския съюз относно ендокринните нарушители

Резолюция на Европейския парламент от 18 април 2019 г. относно „Към всеобхватна рамка на Европейския съюз относно ендокринните нарушители“ (2019/2683(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид съобщението на Комисията от 7 ноември 2018 г. (COM(2018)0734), озаглавено „Към всеобхватна рамка на Европейския съюз относно ендокринните нарушители“ (наричано по-нататък „съобщението“),
- като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално член 191, параграф 2 от него,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета¹,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2018/605 на Комисията от 19 април 2018 г. за изменение на приложение II към Регламент (ЕО) № 1107/2009 чрез установяване на научни критерии за определянето на свойствата, нарушаващи функциите на ендокринната система²,
- като взе предвид Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди³,
- като взе предвид Делегиран регламент (ЕС) 2017/2100 на Комисията от 4 септември 2017 г. за установяване на научни критерии за определянето на свойствата, нарушаващи функциите на ендокринната система, съгласно Регламент

¹ ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1.

² ОВ L 101, 20.4.2018 г., стр. 33.

³ ОВ L 167, 27.6.2012 г., стр. 1.

- (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета¹,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1935/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 27 октомври 2004 г. относно материалите и предметите, предназначени за контакт с храни, и за отмяна на Директиви 80/590/ЕИО и 89/109/ЕИО²,
 - като взе предвид Регламент (ЕО) № 1223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно козметичните продукти³,
 - като взе предвид Директива 2009/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 година относно безопасността на детските играчки⁴,
 - като взе предвид Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (наричан по-нататък „Регламент CLP“)⁵,
 - като взе предвид Решение № 1386/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 г. относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2020 година „Да живееем добре в пределите на нашата планета“ (7-ма ПДОС) и по-специално точка 54 (iv) от нея⁶,
 - като взе предвид Целите за устойчиво развитие, и по-специално цел 3.9⁷;
 - като взе предвид доклада на Програмата на ООН за околната среда (UNEP) и Световната здравна организация, озаглавен „Състоянието на науката за химикалите, нарушаващи функциите на ендокринната система — 2012 г.“⁸,
 - като взе предвид своята резолюция от 14 март 2013 г. относно защитата на общественото здраве от вещества, водещи до нарушения във функцията на ендокринната система⁹,
 - като взе предвид проучването от 15 януари 2019 г., озаглавено „Нарушители на функциите на ендокринната система: от научните доказателства за защитата на човешкото здраве“, възложено от Тематичния отдел по граждански права и конституционни въпроси на Парламента¹⁰,

¹ ОВ L 301, 17.11.2017 г., стр. 1.

² ОВ L 338, 13.11.2004 г., стр. 4.

³ ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 59.

⁴ ОВ L 170, 30.6.2009 г., стр. 1.

⁵ ОВ L 353, 31.12.2008 г., стр. 1.

⁶ ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 171.

⁷ <https://unstats.un.org/sdgs/METADATA?Text=&Goal=3&Target=3.9>

⁸ СЗО/Програмата на ООН за околната среда (UNEP), „State of the Science of Endocrine Disrupting Chemicals — 2012“, Световна здравна организация, 2013 г., <http://www.who.int/ceh/publications/endocrine/en/>

⁹ ОВ С 36, 29.1.2016 г., стр. 85.

¹⁰ Проучване — „Endocrine Disruptors: from Scientific Evidence to Human Health Protection“, Европейски парламент, Генерална дирекция за вътрешни политики на

- като взе предвид член 123, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че в доклада от 2012 г. на Програмата на ООН по околната среда/СЗО нарушителите на функциите на ендокринната система се окачествяват като световна заплаха и се посочват, наред с другото, честите случаи и все по-широкото разпространение на множество свързани с ендокринната система смущения при хората, като също така се отбелязва, че при популациите диви животни се наблюдават свързани с ендокринната система последици;
- Б. като има предвид, че според този доклад има нови данни за наличието на неблагоприятни резултати за репродуктивното здраве (безплодие, ракови заболявания, малформации) вследствие на излагане на въздействието на химически вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система, и че има все повече доказателства за въздействието на тези химически вещества върху функциите на щитовидната жлеза, мозъчните функции, затлъстяването и метаболизма, както и върху инсулиновата и глюкозната хомеостаза;
- В. като има предвид, че фактът, че този клас химикали предизвиква неблагоприятно въздействие върху човешкото здраве и дивата флора и фауна чрез намеса в хормоналната система, вече не се оспорва; като има предвид, че следователно няма основателна причина да се отложи ефективното регулиране;
- Г. като има предвид, че в най-новото проучване на Института по науки за оценка на риска, озаглавено „Health costs that may be associated with Endocrine Disrupting Chemicals“ („Здравни разходи, евентуално свързани с химическите вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система“) при оценката на пет потенциално нарушаващи функциите на ендокринната система химически вещества се констатира, че съгласно наличните научни публикации социално-икономическата тежест на здравните последици, свързани с химическите вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система, в ЕС могат да се окажат значителни, като се посочва, че те варират между 46 и 288 милиарда евро годишно¹;
- Д. като има предвид, че в доклада на UNEP/СЗО се посочва, че: „За близо 800 химически вещества са известни или се подозира, че са в състояние да се намесват в действието на хормоналните рецептори, хормоналния синтез или хормоналното преобразуване. При все това, само малка част от тези химически вещества са изследвани чрез тестове, които са в състояние да идентифицират явни ефекти върху ендокринната система при незасегнати организми“;
- Е. като има предвид, че в съобщението се посочва, в контекста на предложената

ЕС, Тематичен отдел по граждански права и конституционни въпроси, 15 януари 2019 г., достъпен на адрес:

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/608866/IPOL_STU\(2019\)608866_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/608866/IPOL_STU(2019)608866_EN.pdf)

¹ Rijk, I., van Duursen, M. and van den Berg, M., *Health cost that can be associated with Endocrine Disrupting Chemicals — An Inventory, Evaluation and way to assess the potential health impact of EDC-related health effects in the EU*, Institute for Risk Assessment Sciences, University of Utrecht, 2016, достъпен на адрес: https://www.uu.nl/sites/default/files/rijk_et_al_2016_report_iras_health_cost_associated_with_edcs_3.pdf

рамка на Съюза, че „от 1999 г. насам научните доказателства, свързващи експозицията на вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система, със заболяемостта сред хората или отрицателното въздействие върху дивата природа, са все по-категорични“;

- Ж. като има предвид, че съгласно 7-ата ПДОС, „с цел да се защитят гражданите на Съюза от свързани с околната среда въздействия и риск за здравето и благосъстоянието им, 7-ата ПДОС гарантира, че до 2020 г. (...) опасенията, свързани с веществата, нарушаващи функциите на ендокринната система, ще бъдат ефективно разгледани във всички съответни законодателни актове на Съюза“;
- З. като има предвид, че съгласно 7-ата ПДОС това изисква по-специално „разработването до 2018 г. на (...) изграждане на хоризонтални мерки, които да бъдат предприети до 2015 г., за да се гарантира (...) свеждане до минимум на експозицията на вещества, водещи до нарушения във функцията на ендокринната система“;
- И. като има предвид, че до момента Комисията не е приела стратегия на Съюза за нетоксична околна среда, нито е предприела хоризонтални мерки до 2015 г., за да гарантира свеждането до минимум на излагането на химикали, нарушаващи функциите на ендокринната система;
- Й. като има предвид, че преразглеждането на стратегията на Общността за веществата, нарушаващи функциите на ендокринната система от 1999 г. бележи голямо закъснение;
- К. като има предвид, че при липсата на преразгледана стратегия на Съюза за химическите вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система, държави членки като Франция, Швеция, Дания и Белгия предприеха стъпки на национално равнище с оглед повишаване на равнището на защита на техните граждани чрез редица национални мерки;
- Л. като има предвид, че е в интерес на всички да се гарантира въвеждането на ефективен и всеобхватен европейски подход към химическите вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система, за да се гарантира високо равнище на защита на човешкото здраве и околната среда;
- М. като има предвид, че една стабилна рамка на Съюза по отношение на химическите вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система, и ефективното ѝ прилагане са от решаващо значение, за да може ЕС да допринесе за изпълнението на ангажимента си по отношение на цел 3.9 от целите за устойчиво развитие, а именно „съществено да се намали броят на смъртните случаи и заболяванията от опасни химикали и от замърсяване на въздуха, водата и почвата“;
- Н. като има предвид, че една стабилна рамка на Съюза относно химическите вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система, е необходима също така, за да се положат основите на нетоксична кръгова икономика, като се насърчават промишлените иновации чрез по-безопасно заместване;
- О. като има предвид, че е похвално, че в съобщението се признава неблагоприятното

въздействие на химическите вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система върху човешкото здраве и околната среда, включително ефектите от смесването на веществата, подчертава се целта за свеждане до минимум на общата експозиция и се признава необходимостта от хоризонтален подход за идентифициране на вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система;

- П. като има предвид обаче, че в съобщението липсват както конкретен план за действие за свеждане до минимум на излагането на въздействието на нарушителите на функциите на ендокринната система, така и график за следващите стъпки за постигане на напредък;
- Р. като има предвид, че в основни законодателни актове на Съюза в чувствителни области все още липсват специални разпоредби относно химическите вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система (напр. за козметичните продукти, детските играчки или материалите, предназначени за контакт с храни);
- С. като има предвид, че Комисията обяви, че ще извърши проверка за пригодност, за да прецени дали съответното законодателство на ЕС относно веществата, нарушаващи функциите на ендокринната система, постига общата си цел за защита на човешкото здраве и околната среда чрез свеждане до минимум на експозицията на тези вещества; като има предвид, че широкообхватният характер на проверката за пригодност, както и ангажиментът на Комисията, че специално внимание ще бъде отделено на защитата на уязвимите групи, трябва да бъдат приветствани; като има предвид обаче, че тази оценка е трябвало да бъде извършена преди години и е жалко, че едва сега Комисията е решила да пристъпи към такава проверка за пригодност; като има предвид, че поради това проверката за пригодност не следва да дава основание за удължаване на сроковете за изпълнението на конкретни законодателни и други действия;
- Т. като има предвид, че научните критерии, разработени за определяне на ендокринните нарушители в пестициди и биоциди, нямат категория „подозирани нарушители на функциите на ендокринната система“ и поради това не са годни за хоризонтално прилагане; като има предвид, че това не е в съответствие с класификацията на веществата, които са канцерогенни, мутагенни или токсични за репродукцията (CMR) съгласно Регламента CLP и 7-та ПДОС; като има предвид, че способността за идентифициране на предполагаеми нарушители на функциите на ендокринната система е изключително важна, още повече защото Регламентът относно козметичните продукти и Директивата относно безопасността на детските играчки не само ограничават известните и предполагаемите канцерогенни, мутагенни и токсични за репродукцията вещества (категории 1A и 1B), но също така и тези, за които съществуват съмнения, че са CMR (категория 2);
- У. като има предвид, че липсват подходящи изпитвания и изисквания по отношение на данните за идентифициране на нарушителите на функциите на ендокринната система в съответното законодателство на Съюза;
- Ф. като има предвид, че в съобщението се изтъкват все повече доказателства, свързани с ефектите на смесите от химически вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система (т.е. излагането на въздействието на комбинация от ендокринни нарушители може да доведе до неблагоприятни въздействия при

концентрации, при които, поотделно, не е наблюдавано никакво въздействие), но въпреки това не се правят никакви предложения по този въпрос;

- Х. като има предвид, че проектът „EDC-MixRisk“ в рамките на „Хоризонт 2020“ заключи, че „настоящите разпоредби относно създадените от човека химикали систематично подценяват рисковете за здравето, свързани с комбинирани експозиции на ендокринни нарушители или потенциални ендокринни нарушители“¹;
- Ц. като има предвид, че неуспехът при прилагането на Регламента относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) (висок процент на несъответстващи регистрационни досиета, бавни оценки поради липсващи данни и липса на регулаторни действия по отношение на вещества, които след оценка се оказва, че представляват сериозен риск за здравето на човека или околната среда) също води до неуспех при свеждането до минимум на експозицията на познати или предполагаеми ендокринни нарушители;
1. счита, че рамката на Съюза за ендокринните нарушители, във вида, в който е предложена от Комисията в съобщението, не е достатъчна, за да се преодолее заплахата за човешкото здраве и околната среда, дължаща се на излагането на химически вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система, и че тя не постига това, което се изисква съгласно 7-та ПДОС;
 2. счита, че ендокринните нарушители са клас химикали, който поражда еквивалентна загриженост, както веществата, класифицирани като канцерогенни, мутагенни или токсични за репродукцията (CMR вещества), и поради това следва да бъдат третираны по еднакъв начин в законодателството на Съюза;
 3. призовава Комисията бързо да предприеме всички необходими действия, за да гарантира високо равнище на защита на човешкото здраве и околната среда срещу нарушителите на функциите на ендокринната система, като ефективно сведе до минимум цялостната експозиция на хората и околната среда спрямо ендокринните нарушители;
 4. призовава Комисията да разработи хоризонтално определение въз основа на определението на СЗО за веществата, за които съществуват подозрения, че нарушават функциите на ендокринната система, както и за познатите и предполагаемите нарушители на функциите на ендокринната система, в съответствие с класификацията на веществата, класифицирани като канцерогенни, мутагенни или токсични за репродукцията в Регламента CLP , не по-късно от юни 2020 г.;
 5. призовава Комисията да гарантира, че хоризонталното определение се придружава от подходящи документи с насоки;
 6. призовава Комисията да направи законодателни предложения не по-късно от юни 2020 г., за да въведе специфични разпоредби относно ендокринните нарушители в

¹ <https://edcmixrisk.ki.se/wp-content/uploads/sites/34/2019/03/Policy-Brief-EDC-MixRisk-PRINTED-190322.pdf>

Регламент (ЕО) № 1223/2009, подобни на тези относно CMR веществата;

7. призовава Комисията да изготви законодателни предложения не по-късно от юни 2020 г. за включване на специфични разпоредби относно ендокринните нарушители в Директива 2009/48/ЕО , подобни на тези за CMR веществата, но без каквото и да било позоваване на праговете за класифициране, тъй като тези прагове не са приложими за химикалите, нарушаващи функциите на ендокринната система;
8. призовава Комисията да преразгледа Регламент (ЕО) № 1935/2004, не по-късно от юни 2020 г. с цел ефективно намаляване на съдържанието на опасни вещества в тях, със специфични разпоредби за заместване на употребата на химикали, нарушаващи функциите на ендокринната система;
9. счита, че е налице спешна необходимост от ускоряване на разработването и валидирането на тестове с цел правилно идентифициране на химическите вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система, включително методологии за нов подход;
10. призовава Комисията да гарантира, че изискванията за данни постоянно се актуализират във всички съответни законодателни актове, за да се вземе предвид най-новият технически и научен напредък, така че химическите вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система, да могат да бъдат надлежно идентифицирани;
11. призовава Комисията да вземе предвид въздействието на смесите и комбинираните експозиции във всички съответни законодателни актове на ЕС;
12. призовава Европейската агенция по химикали, Комисията и държавите членки да предприемат всички необходими мерки, за да гарантират, че регистрационните досиета отговарят на изискванията на Регламента относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) до края на 2019 г., да ускорят оценката на веществата и да приложат ефективно окончателните заключения от оценките на веществата съгласно REACH като важно средство за свеждане до минимум на експозицията на вещества, водещи до нарушения във функцията на ендокринната система;
13. призовава Комисията да гарантира подходящ биомониторинг на химическите вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система при хората и животните, както и мониторинг на химическите вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система, в околната среда, включително в питейната вода;
14. призовава Комисията да гарантира, че рамката на Съюза относно химическите вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система ще има ефективен принос за стратегията на Съюза за нетоксична околна среда, която следва да бъде приета възможно най-скоро;
15. призовава Комисията да насърчава научните изследвания в областта на химическите вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система, по-специално по отношение на епигенетичното и транспоколенческото въздействие,

въздействието им върху микробиома, модалностите за новите химикали, нарушаващи функциите на ендокринната система и характеристиката на взаимовръзката доза-отклик, както и по-безопасни алтернативи;

16. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и на парламентите на държавите членки.